

ความรู้ทางบัญชีและการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี
กรมการขนส่งทางบก

Accounting Knowledge and Internal Controls Affecting the Efficiency of Financial
and Accounting Operations in the Department of Land Transport

วรวิทย์ ทรัพย์วิไล^{1*}, ถิรวิทย์ ยังสุข² และพรรณทิพย์ อย่างกลิ่น³

Worawut Supwilai^{1*}, Tirawut Youngsook² and Phanthip Yangklan³

^{1*}นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

^{2,3}อาจารย์ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

^{1*}Master Student of Accounting Sripatum University

^{2,3}Lecturer from the Faculty of Accounting Sripatum University

*Corresponding Author Email: worawut.sup@spumail.net

Received: 18 June 2026 Revised: 18 July 2026 Accepted: 26 July 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อวิเคราะห์ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และ 2. เพื่อวิเคราะห์การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการพลเรือนและพนักงานทุนหมุนเวียนของกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน กรมการขนส่งทางบก ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชี รวมจำนวน 396 คน สุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรทราโรวายามาเน่ (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 จำนวน 217 คน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที และการทดสอบค่าสถิติค่าเอฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ทางบัญชีในส่วนของการความรู้ทางบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความทันต่อเวลา ด้านคุณภาพของงาน และด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในส่วนของด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความทันต่อเวลา ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง และด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และในส่วนของด้านจริยธรรม ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านความทันต่อเวลา ด้านคุณภาพของงาน และด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 2) การควบคุมภายใน พบว่าในส่วนของด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ด้านความทันต่อเวลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในส่วนของด้านการประเมินความเสี่ยง ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในส่วนของด้านกิจกรรมควบคุมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านคุณภาพของงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่าอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ 0.05 ในส่วนของด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านความทันต่อเวลา ด้านคุณภาพของงานและด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และในส่วนของด้านการติดตามและประเมินผลส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านคุณภาพของงาน และด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

คำสำคัญ: ความรู้ด้านทางบัญชี, การควบคุมภายใน, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

Abstract

This research consists purposes were 1. to analyze the effect of accounting knowledge on the performance efficiency of financial and accounting operations and 2. to analyze the effect of internal control on the performance efficiency of financial and accounting operations. This study employed a quantitative research design. The research instrument was a structured questionnaire. The sample consisted of 217 civil servants and revolving fund employees of the Road Safety Fund, Department of Land Transport, who held positions as Finance and Accounting Academics and Finance and Accounting Officers. The sample was selected from a total population of 396 personnel using Taro Yamane's (1973) sample size determination formula with a 5% margin of error. The data collected through the questionnaires were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean and standard deviation. In addition, independent-samples t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) were employed to compare differences among groups. The research findings revealed that 1) Accounting knowledge significantly influenced the performance efficiency of financial and accounting operations. Specifically, the accounting knowledge dimension had a positive effect on timeliness, work quality, and cost efficiency and cost-effectiveness at the 0.01 level of statistical significance. The information technology dimension positively affected timeliness, compliance with relevant regulations and legal requirements and cost efficiency and cost-effectiveness at the 0.05 level of statistical significance. Furthermore, the ethics dimension exerted a positive influence on compliance with relevant regulations and legal requirements, timeliness, work quality and cost efficiency and cost-effectiveness at the 0.01 level of statistical significance and 2) Internal control was also found to have a significant positive effect on the performance efficiency of financial and accounting operations. The control environment dimension positively influenced compliance with relevant regulations and legal requirements at the 0.01 level of statistical significance and timeliness at the 0.05 level of statistical significance. The risk assessment dimension had a positive effect on compliance with relevant regulations and legal requirements at the 0.01 level of statistical significance. The control activities dimension positively influenced work quality at the 0.01 level of statistical significance and cost efficiency and cost-

effectiveness at the 0.05 level of statistical significance. In addition, the information and communication dimension demonstrated a positive effect on compliance with relevant regulations and legal requirements, timeliness, work quality and cost efficiency and cost-effectiveness, all at the 0.01 level of statistical significance. Finally, the monitoring and evaluation dimension positively affected compliance with relevant regulations and legal requirements, work quality and cost efficiency and cost-effectiveness at the 0.01 level of statistical significance.

Keywords: Accounting Knowledge, Internal Control, The Efficiency of Financial and Accounting Operations

บทนำ

การบริหารจัดการทางการเงินและบัญชีภาครัฐถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติงานจริง หน่วยงานภาครัฐหลายแห่งยังคงเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยมักพบปัญหาความล่าช้าในกระบวนการเบิกจ่าย ข้อผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลทางบัญชี การจัดทำรายงานทางการเงินที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน และการปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน ทำให้การบริหารทรัพยากรของรัฐบาลประสิทธิภาพ ไม่คุ้มค่า และอาจนำไปสู่ความเสี่ยงต่อความเสียหายทางงบประมาณ

เมื่อวิเคราะห์ถึงบริบทการทำงานในปัจจุบัน พบว่า สาเหตุสำคัญของปัญหาดังกล่าวเกิดจากความท้าทาย 2 ประการแรก ได้แก่ ประการแรก ข้อจำกัดด้านความรู้ทางบัญชีและการปรับตัวต่อเทคโนโลยีของบุคลากร ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสนับสนุนการกำกับดูแลให้โปร่งใส อย่างไรก็ตาม แม้ระบบดังกล่าวจะมีประโยชน์อย่างยิ่ง แต่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานบางส่วนยังขาดความพร้อม ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเฉพาะด้านในการใช้งานระบบที่มีความซับซ้อน รวมทั้งตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงของระเบียบใหม่ๆ เช่น กระทรวงการคลังได้ออกประกาศเรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 เพื่อแก้ไขหลักการและนโยบายการบัญชีให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวบังคับให้บุคลากรต้องมีความรู้ทางบัญชีที่ถูกต้องแม่นยำ หากขาดความรู้ย่อมนำไปสู่ข้อผิดพลาดและส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเชิงบริหาร (กระทรวงการคลัง, 2564) ประการที่สอง ข้อจำกัดด้านประสิทธิภาพของการควบคุมภายในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 62 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด นำมาสู่การประกาศใช้พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 โดยในมาตรา 33 กำหนดให้หน่วยงานรัฐต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามมาตรฐานของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติงานจริง หลายหน่วยงานยังคงประสบปัญหาในการนำระบบควบคุมภายในมาบังคับใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ การควบคุมภายในมักถูกมองเป็นเพียงการทำเอกสารให้ครบตามที่กฎหมายกำหนด ขาดการนำมาใช้เป็นเครื่องมือป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการผิดพลาด ความเสียหาย ความสูญเปล่าของการใช้ทรัพยากร หรือการทุจริตอย่างแท้จริง (กระทรวงการคลัง, 2561)

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่าการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชี จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางบัญชีที่ทันสมัย ควบคู่กับระบบการควบคุมภายในที่เข้มแข็งและนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ทันต่อเวลา มีคุณภาพ คุ่มค่าใช้จ่าย และตรวจสอบได้ ความรู้ทางบัญชีที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์มีบทบาทสำคัญต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน ขณะเดียวกันการควบคุมภายในที่ดีย่อมเป็นกลไกสนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ ลดความเสี่ยงจากความผิดพลาด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี
2. เพื่อวิเคราะห์การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี

การบทวนวรรณกรรม

1. ทฤษฎีการควบคุมภายใน (Internal Control Theory)

งานบริหารความเสี่ยง คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยจิณห์ระพีร์ พุ่มสงวน ได้ให้ความหมาย วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ของ COSO การควบคุมภายใน คือ กระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดร่วมกันโดย คณะกรรมการ ผู้บริหารตลอดจนพนักงานขององค์กรทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า วิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุม” ระบบการควบคุมภายใน ประกอบด้วยนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้น ในองค์กร เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่ากิจการจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินงาน (Operation) โดยมุ่งหมายให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า ด้วยการกำกับการใช้ทรัพยากรทุกประเภทให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่ผู้บริหารกำหนดไว้ และให้ปลอดจากการกระทำทุจริตของพนักงานหรือผู้บริหารและหากมีความเสียหายเกิดขึ้นก็ช่วยให้ทราบถึงความเสียหายนั้นได้โดยเร็วที่สุด 2) ด้านการรายงานทางการเงิน (Financial Reporting) รายงานทางการเงินหรืองบการเงินไม่ว่าจะเป็นรายงานที่ใช้ภายในหรือภายนอกองค์กรต่างต้องมีความเชื่อถือได้และทันเวลา มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ตัดสินใจทางธุรกิจของนักบริหารเจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น และผู้ลงทุนทั่วไป และ 3) ด้านการปฏิบัติให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ และนโยบาย (Compliance with Application Laws and Regulations) การปฏิบัติงานหรือดำเนินธุรกิจให้สอดคล้อง หรือเป็นไปตามบทบัญญัติ ข้อกำหนดของกฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานหรือการดำเนินธุรกิจนั้นเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายใด ๆ จากการละเว้นการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบเหล่านั้น แนวคิดของ COSO จะต้องพิจารณาในเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง โดยองค์ประกอบ 1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) 2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 3) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) 4) ข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสารในองค์กร (Information and Communication) 5) การติดตามและประเมินผล (Monitoring)

2 แนวคิดที่เกี่ยวกับความรู้ทางบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2562)ได้ให้คำจำกัดความว่า ทักษะเป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งของขีดความสามารถที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีควรมีเพื่อแสดงให้เห็นถึงสมรรถนะและความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ทักษะที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีควรมีนั้นถูกจำแนกออกเป็น 5 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) เป็นทักษะพื้นฐาน

ที่สำคัญช่วยให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และใช้ดุลยพินิจได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ทักษะนี้สามารถเรียงลำดับจากระดับต่ำไปสูงตามลำดับ 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (Technical and Functional Skills) ทักษะในกลุ่มนี้ประกอบด้วยทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะทางที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานด้านบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบการวิชาชีพ 4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) เป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสำเร็จ และ 5) ทักษะทางองค์กรและการจัดการธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) เป็นทักษะที่สำคัญเนื่องจากผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในปัจจุบันมีบทบาทเชิงรุกในการบริหารจัดการองค์กรมากขึ้นและไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่การบันทึกบัญชีเท่านั้น

3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Work Performance Efficiency) ถือเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญยิ่งในการประเมินความสามารถของบุคลากรในการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนราชการที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานสากล และสามารถให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพในระดับสูงสุดตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการวัดประสิทธิภาพดังกล่าวจะพิจารณาจากปัจจัยหลายประการ ทั้งในด้านปริมาณของงาน ความรวดเร็วในการดำเนินการ ความประหยัดในการใช้ทรัพยากร และที่สำคัญคือคุณภาพของผลงานที่เกิดขึ้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2564)

คุณภาพของงานในฐานะมิติสำคัญของประสิทธิภาพ มิติสำคัญประการหนึ่งของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คือ คุณภาพของงาน ซึ่งหมายถึง ระดับคุณภาพของผลผลิต ผลลัพธ์ หรือบริการที่ผู้ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ขึ้น โดยพิจารณาจากองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ความถูกต้องแม่นยำ (Accuracy) หมายถึง ความปราศจากข้อผิดพลาดในเนื้อหา ข้อมูล หรือกระบวนการทำงาน ผลงานที่มีคุณภาพต้องมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ กฎระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องได้ 2) ความครบถ้วนสมบูรณ์ (Completeness) หมายถึง ผลงานที่มีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่กำหนด ไม่ขาดตอน มีรายละเอียดเพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ และสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของงานได้อย่างครบถ้วน 3) ความเหมาะสม (Appropriateness) หมายถึง ผลงานที่สอดคล้องกับบริบทวัตถุประสงค์ และความต้องการของผู้รับบริการหรือผู้ใช้งาน รวมทั้งมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ระยะเวลา และทรัพยากรที่มีอยู่ 4) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) หมายถึง ผลงานที่มีความมั่นคง สม่าเสมอ และให้ผลลัพธ์ที่คาดการณ์ได้ โดยสามารถทำซ้ำได้ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน และผู้ใช้งานสามารถวางใจและพึ่งพาได้ และ 5) ความสอดคล้องกับมาตรฐาน (Standard Compliance) หมายถึง ผลงานที่เป็นไปตามมาตรฐานที่องค์กรหรือหน่วยงานกำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นมาตรฐานการทำงาน มาตรฐานการให้บริการ หรือมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้อง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน และพนักงานทุนหมุนเวียนของกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน กรมการขนส่งทางบก นักวิชาการเงินและบัญชี จำนวน 74 คน เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี จำนวน 322 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 396 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน และพนักงานทุนหมุนเวียนของกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน กรมการขนส่งทางบก นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานการเงินและ รวมจำนวนทั้งสิ้น 217 คน โดยใช้สูตรทาร์โรว์ ยามาเน่ (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 จำนวน 217 คน แล้วทำการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ทางบัญชี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมภายใน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อแก้ไขให้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุดในการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่างๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย 1.1) การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งงาน วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 1.2) การวิเคราะห์ความรู้ทางบัญชีวิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 1.3) การวิเคราะห์การควบคุมภายในวิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 1.4) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานวิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ 2.1) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม และ 2.2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความรู้ทางบัญชีและการควบคุมภายใน ในที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี กรมการขนส่งทางบก ใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (multiple linear regression analysis)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t- test) และการทดสอบ ค่าเอฟ (F- test)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีด้านความถูกต้องตามระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยตามตารางที่ 1-4 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีด้านความถูกต้องตามระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	β	t-value	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่		4.966	.000		
ด้านความรู้ทางบัญชี	0.081	1.279	.202	.716	1.398
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.168	2.529	.012*	.639	1.564
ด้านจริยธรรม	0.511	8.837	.000**	.849	1.178
R = 0.629, R ² = 0.396, Adjusted. R ² = 0.387, SEest = 0.347, F = 46.469, Sig. = 0.000*					

จากตารางที่ 1 พบว่า ด้านความรู้ทางบัญชี ($\beta = 0.081$, t = 1.279, Sig = .202) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\beta = 0.168$, t = 2.529, Sig = .012) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านจริยธรรม ($\beta = 0.511$, t = 8.837, Sig = .000) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 2 ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา

ตัวแปร	β	t-value	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่		2.731	.007*		
ด้านความรู้ทางบัญชี	0.244	3.869	.000**	.716	1.398
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.165	2.470	.014*	.639	1.564
ด้านจริยธรรม	0.409	7.068	.000**	.849	1.178
R = 0.628, R ² = 0.394, Adjusted. R ² = 0.385, SEest = 0.387, F = 46.144, Sig. = 0.000*					

จากตารางที่ 2 พบว่า ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา โดยชี้ให้เห็นว่า ด้านความรู้ทางบัญชี ($\beta = 0.244$, t = 3.869, Sig = .000) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\beta = 0.165$, t = 2.470, Sig = .014) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านจริยธรรม ($\beta =$

0.409, $t = 7.068$, $Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงาน

ตัวแปร	β	t-value	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่		3.948	.000**		
ด้านความรู้ทางบัญชี	0.272	4.426	.000**	.716	1.398
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.121	1.866	.063	.639	1.564
ด้านจริยธรรม	0.450	7.960	.000**	.849	1.178
$R = 0.651$, $R^2 = 0.423$, Adjusted. $R^2 = 0.415$, SEest = 0.345, $F = 52.098$, $Sig. = 0.000^*$					

จากตารางที่ 3 พบว่า ด้านความรู้ทางบัญชี ($\beta = 0.272$, $t = 4.426$, $Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงาน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\beta = 0.121$, $t = 1.866$, $Sig = .063$) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงาน ด้านจริยธรรม ($\beta = 0.450$, $t = 7.960$, $Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงาน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4 ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า

ตัวแปร	β	t-value	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่		5.812	.000**		
ด้านความรู้ทางบัญชี	0.226	3.450	.001**	.716	1.398
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.164	2.361	.019*	.639	1.564
ด้านจริยธรรม	0.377	6.263	.000**	.849	1.178
$R = 0.588$, $R^2 = 0.345$, Adjusted. $R^2 = 0.336$, SEest = 0.345, $F = 37.452$, $Sig. = 0.000^*$					

จากตารางที่ 4 พบว่า ด้านความรู้ทางบัญชี ($\beta = 0.226$, $t = 3.450$, $Sig = .001$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\beta = 0.164$, $t = 2.361$, $Sig = .019$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านจริยธรรม ($\beta = 0.377$, $t = 6.263$, $Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. วิเคราะห์การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี

ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยตามตารางที่ 5-8 ดังนี้

ตารางที่ 5 การควบคุมภายในที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	β	t-value	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่		4.560	0.00**		
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	0.161	2.781	.006*	.508	1.969
ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.174	2.851	.005**	.454	2.200
ด้านกิจกรรมควบคุม	0.073	1.131	.259	.407	2.454
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.578	9.441	.000**	.453	2.208
ด้านการติดตามและประเมินผล	0.244	3.646	.000**	.378	2.648
R = 0.801, R ² = 0.642, Adjusted. R ² = 0.634, SEest = 0.268, F = 75.751, Sig. = 0.00*					

จากตารางที่ 5 พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ($\beta = 0.161$, $t = 2.781$, Sig = .006)ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการประเมินความเสี่ยง ($\beta = 0.174$, $t = 2.851$, Sig = .005) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านกิจกรรมควบคุม ($\beta = 0.073$, $t = 1.131$, Sig = .259) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร($\beta = 0.578$, $t = 9.441$, Sig = .000) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการติดตามและประเมินผล($\beta = 0.244$, $t = 3.646$, Sig = .000) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6 การควบคุมภายในที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา

ตัวแปร	β	t-value	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่		1.751	.081		
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	0.131	2.393	.018*	.508	1.969
ด้านการประเมินความเสี่ยง	-0.012	-0.207	.836	.454	2.200
ด้านกิจกรรมควบคุม	0.101	1.647	.101	.407	2.454
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.620	10.700	.000**	.453	2.208
ด้านการติดตามและประเมินผล	0.085	1.346	.180	.378	2.648
R = 0.824, R ² = 0.679, Adjusted. R ² = 0.672, SEest = 0.283, F = 89.360, Sig. = 0.000*					

จากตารางที่ 6 พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ($\beta = 0.131$, $t = 2.393$, Sig = .018) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการประเมินความเสี่ยง ($\beta = -0.012$,

$t = -0.207$, $Sig = .836$) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา ด้านกิจกรรมควบคุม ($\beta = 0.101$, $t = 1.647$, $Sig = .101$) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($\beta = 0.620$, $t = 10.700$, $Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการติดตามและประเมินผล ($\beta = 0.085$, $t = 1.346$, $Sig = .180$) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านความทันต่อเวลา

ตารางที่ 7 การควบคุมภายในที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงาน

ตัวแปร	β	t-value	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	-0.016	-0.293	.770	.575	1.738
ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.101	1.749	.082	.581	1.721
ด้านกิจกรรมควบคุม	0.173	2.832	.005**	.504	1.983
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.497	8.560	.000**	.400	2.498
ด้านการติดตามและประเมินผล	0.181	2.846	.005**	.461	2.169
R = 0.823, R ² = 0.678, Adjusted. R ² = 0.670, SEest = 0.259, F = 88.722, Sig. = 0.000*					

จากตารางที่ 7 พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ($\beta = -0.016$, $t = -0.293$, $Sig = .770$) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงาน ด้านการประเมินความเสี่ยง ($\beta = 0.101$, $t = 1.749$, $Sig = .082$) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงาน ด้านกิจกรรมควบคุม ($\beta = 0.173$, $t = 2.832$, $Sig = .005$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงานมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($\beta = 0.497$, $t = 8.560$, $Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงานมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการติดตามและประเมินผล ($\beta = 0.181$, $t = 2.846$, $Sig = .005$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านคุณภาพของงานมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 8 การควบคุมภายใน ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า

ตัวแปร	β	t-value	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่		4.510	.000		
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	0.079	1.379	.169	.508	1.969
ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.024	0.404	.687	.454	2.200
ด้านกิจกรรมควบคุม	0.132	2.064	.040*	.407	2.454
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.432	7.121	.000**	.453	2.208
ด้านการติดตามและประเมินผล	0.263	3.957	.000**	.378	2.648
R = 0.805, R ² = 0.648, Adjusted. R ² = 0.640, SEest = 0.254, F = 77.821, Sig. = 0.000*					

จากตารางที่ 8 พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ($\beta = 0.079$, $t = 1.379$, $Sig = .169$) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า ด้านการประเมินความเสี่ยง ($\beta = 0.024$, $t = 0.404$, $Sig = .687$) ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า ด้านกิจกรรมควบคุม ($\beta = 0.132$, $t = 2.064$, $Sig = .040$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($\beta = -0.432$, $t = -7.121$, $Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการติดตามและประเมินผล ($\beta = 0.263$, $t = 3.957$, $Sig = .005$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ความรู้ทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี พบว่า ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความรู้ทางบัญชี ด้านจริยธรรม ($Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($Sig = .012$) ส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่ด้านความรู้ทางบัญชี ($Sig = .202$) ไม่มีระดับนัยสำคัญ จึงไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในด้าน

ด้านความทันต่อเวลา พบว่า ด้านความรู้ทางบัญชีทั่วไป ($Sig = .000$) และด้านจริยธรรม ($Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รวมถึงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($Sig = .014$) ส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านคุณภาพของงาน พบว่า ด้านความรู้ทางบัญชี ($Sig = .000$) และด้านจริยธรรม ($Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ขณะที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($Sig = .063$) ไม่มีระดับนัยสำคัญ จึงไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในด้านนี้

ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า พบว่า ความรู้ทางบัญชีทั่วไป ($Sig = .001$) และด้านจริยธรรม ($Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รวมทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($Sig = .019$) ส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. เพื่อวิเคราะห์การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี พบว่า ประกอบด้วย 2.1) ด้านความถูกต้องตามระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบว่าการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ($Sig = .006$) 2.2) ด้านการประเมินความเสี่ยง ($Sig = .005$) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($Sig = .000$) และด้านการติดตามและประเมินผล ($Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ขณะที่ด้านกิจกรรมควบคุม ($Sig = .259$) ไม่มีระดับนัยสำคัญ จึงไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในด้านนี้ 2.3) ด้านความทันต่อเวลา พบว่าการควบคุมภายในด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($Sig = .000$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ($Sig = .018$) ส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่ด้านการประเมินความเสี่ยง ($Sig = .836$) ด้าน

กิจกรรมควบคุม (Sig. = .101) และด้านการติดตามและประเมินผล (Sig. = .180) ไม่มีระดับนัยสำคัญ จึงไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในด้านนี้ 2.4) ด้านคุณภาพของงาน พบว่า การควบคุมภายในด้านกิจกรรมควบคุม (Sig. = .005) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร (Sig. = .000) และด้านการติดตามและประเมินผล (Sig. = .005) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ขณะที่ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม (Sig. = .770) และด้านการประเมินความเสี่ยง (Sig. = .082) ไม่มีระดับนัยสำคัญ จึงไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในด้านนี้ และ 2.5) ด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า พบว่า การควบคุมภายในด้านกิจกรรมควบคุม (Sig. = .040) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร (Sig. = .000) และด้านการติดตามและประเมินผล (Sig. = .000) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ขณะที่ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม (Sig. = .169) และด้านการประเมินความเสี่ยง (Sig. = .687) ไม่มีระดับนัยสำคัญ จึงไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในด้านนี้

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความรู้ทางบัญชี ด้านความรู้ทางบัญชี ในด้านความรู้ทางบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความทันต่อเวลา ด้านคุณภาพของงาน โดยด้านความรู้ทางบัญชี หมายถึง ระดับความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถของบุคลากร ด้านการเงินและบัญชีในหน่วยงานราชการในการนำหลักการ แนวคิด และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเหมาะสมกับบริบทของการบริหารราชการแผ่นดิน ความรู้ทางบัญชีครอบคลุมความเข้าใจในระบบบัญชีภาครัฐ กฎหมายและระเบียบการเงินการคลังภาครัฐ แนวปฏิบัติในการบันทึกบัญชี การจัดหางบการเงิน และการรายงานผลดำเนินงานต่อหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งสอดคล้องกับยุทธพงษ์ ขาวสาอาจค์ (2565) ได้ศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้านการบัญชี ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล สมรรถนะและทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสำนักงานการเงินของกองทัพบก ด้านความครบถ้วนถูกต้องและเชื่อถือได้ ด้านความรวดเร็วทันต่อเวลา ด้านความถูกต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของราชการด้านพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป้าหมายย่อยที่ 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานทำที่ดี และการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของความรู้ทางบัญชี ด้านความรู้ทางบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2. ความรู้ทางบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในด้านความรู้ทางบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านความทันต่อเวลา โดยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถของบุคลากรด้านการเงินและบัญชี ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสารสนเทศทางการบัญชีของภาครัฐเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ด้านนี้ครอบคลุมการใช้ระบบสารสนเทศภาครัฐ เช่น ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ระบบงบประมาณ ระบบการรายงาน และระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเพิ่มความรวดเร็วและความถูกต้องในการประมวลผลข้อมูล ลดการทำงานซ้ำซ้อน และเพิ่มความสามารถในการติดตาม

ตรวจสอบ และรายงานข้อมูลทางการเงินให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งสอดคล้องกับศุริชา คำเนตร (2564) ได้ศึกษาผลกระทบของสมรรถนะการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพทางการเงินและบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม สมรรถนะการปฏิบัติงาน ได้แก่ ทักษะในด้านวิชาชีพทางบัญชี และทักษะในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเงินและบัญชี ส่งผลกระทบทางบวกต่อประสิทธิภาพทางการเงินด้านการรับเงินและการเก็บรักษาเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนทักษะในด้านความรู้ความสามารถ และทักษะในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ส่งผลกระทบทางบวกต่อประสิทธิภาพทางการเงินด้านการรับเงินและการเก็บรักษาเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทักษะในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ส่งผลกระทบทางบวกต่อประสิทธิภาพทางการเงินด้านการนำส่งเงินและการควบคุมเงิน และด้านการจัดทำรายงานการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนทักษะในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะวิชาชีพทางบัญชี และทักษะในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเงินและบัญชี ส่งผลกระทบทางบวกต่อประสิทธิภาพทางการเงินด้านการนำส่งเงินและการควบคุมเงิน และด้านการจัดทำรายงานการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อีกทั้ง ทักษะในด้านวิชาชีพทางบัญชี และทักษะในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเงินและบัญชี ส่งผลกระทบทางบวกต่อประสิทธิภาพบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมายและผลสำเร็จ ด้านความถูกต้องของงานและระเบียบราชการ และด้านพัฒนาขีดความสามารถนักบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนทักษะในด้านความรู้ความสามารถและทักษะในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ส่งผลกระทบทางบวกต่อประสิทธิภาพบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมายและผลสำเร็จ ด้านความถูกต้องของงานและระเบียบราชการ และด้านพัฒนาขีดความสามารถนักบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของความรู้ทางบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลเชิงต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3. ความรู้ทางบัญชี ด้านจริยธรรม ในด้านความรู้ทางบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านความทันต่อเวลา ด้านคุณภาพของงาน โดยด้านจริยธรรม หมายถึง หลักคุณธรรมและมาตรฐานความประพฤติที่บุคลากรยึดถือและนำไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยมุ่งเน้นความซื่อสัตย์สุจริต ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความเป็นธรรม และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบได้ซึ่งสอดคล้องกับวิไลรัตน์ เพ็ชรหิรัญ (2564) ได้ศึกษา สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการตรวจสอบภายในภาคราชการที่มีผลต่อคุณภาพการประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา รัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี และการตรวจสอบภายในภาคราชการที่มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพการประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ประกอบไปด้วย ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านจริยธรรมด้านทัศนคติในวิชาชีพบัญชี และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการตรวจสอบภายในภาคราชการ ประกอบด้วยการตรวจสอบการเงินและบัญชี การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดการตรวจสอบการบริหาร การตรวจสอบการดำเนินงาน การตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการตรวจสอบพิเศษ มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพการประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของความรู้ทางบัญชี ด้านจริยธรรม ส่งผลเชิงต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

4. การควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ในด้านการควบคุมภายในที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ได้แก่ ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านความทันต่อเวลา และด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า โดยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานภายในหน่วยงานราชการที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของผู้บริหารและ

บุคลากรต่อการดำเนินงานภายใต้หลักคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ ตามหลัก COSO สภาพแวดล้อมการควบคุม ครอบคลุมถึงโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแก้วิทย์ วงษ์ไทยผดุง (2563) ได้ศึกษาอิทธิพลของการควบคุมภายใน และการตรวจสอบทางการเงินและการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและการตรวจสอบทางการเงินและการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การควบคุมภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงิน และด้านความทันต่อเวลา องค์ประกอบของการควบคุมภายในที่มีอิทธิพลแตกต่างกันไปในแต่ละด้านของประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า การตรวจสอบทางการเงินและการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับได้ร้อยละ 62.1 ด้านคุณภาพของรายงานทางการเงินร้อยละ 58.1 และด้านความทันต่อเวลาร้อยละ 66.1 ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ส่งผลเชิงต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

5. การควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง ในด้านการควบคุมภายในที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ได้แก่ ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้าน โดยด้านการประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการเชิงระบบที่หน่วยงานราชการใช้ใน การระบุ วิเคราะห์ การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุปัจจัยเสี่ยงและวิเคราะห์ความเสี่ยง การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภารกิจของหน่วยงานตามแนวคิด COSO การประเมินความเสี่ยงต้องคำนึงถึงทั้งความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการรายงาน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ เทคโนโลยีสารสนเทศ และโครงสร้างองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับวราพร คำเดชศักดิ์ (2564) ได้ศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า การควบคุมภายในมีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานยุติธรรม โดยผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงาน ด้านเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยงมีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศและการสื่อสารมีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงาน และด้านปริมาณของงาน การควบคุมภายในด้านการติดตามและประเมินผลมีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านปริมาณของงาน และด้านเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยง ส่งผลเชิงต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

6. การควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมควบคุม ในด้านการควบคุมภายในส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ได้แก่ ด้านความทันต่อเวลา และด้านคุณภาพของงานด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความคุ้มค่า และความคุ้มค่าโดยด้านกิจกรรมควบคุม หมายถึง นโยบาย ระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และมาตรการต่าง ๆ ที่หน่วยงานราชการนำมาใช้เพื่อจัดการกับความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้ตามกรอบ COSO กิจกรรมควบคุมครอบคลุมถึงการอนุมัติรายการทางการเงิน การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม

การตรวจสอบเอกสารและหลักฐานทางบัญชี การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศและทรัพย์สินของรัฐ รวมถึงการใช้คู่มือหรือมาตรฐาน การปฏิบัติงาน กิจกรรมควบคุมที่มีประสิทธิภาพจะช่วยลดข้อผิดพลาด เพิ่มความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน และสนับสนุนให้ การปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบราชการอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ กุศล สร้าง (2564) ได้ศึกษาปัจจัยการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีและผลการดำเนินงานขององค์กรใน ภาคตะวันตก พบว่า ภาพรวมของปัจจัยการควบคุมภายใน คือด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการติดตามและประเมินผล ด้าน กิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการประเมินความ อยู่ในระดับมากที่สุดต่อประสิทธิภาพของประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานนักบัญชี คือด้านคุณภาพของงาน ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันต่อเวลา ด้านการบรรลุเป้าหมายค่าเฉลี่ย ด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมควบคุม ส่งผลเชิงต่อประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงาน

7. การควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ในด้านการควบคุมภายในส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้าน การเงินและบัญชี ได้แก่ ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านคุณภาพของงาน และด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและความ คุ่ม โดยด้านสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง ระบบและกระบวนการที่หน่วยงานราชการใช้ในการรวบรวมประมวลผล จัดเก็บ และ สื่อสารข้อมูลที่เป็นต่อการควบคุมภายในและการบริหารจัดการ ตามหลัก COSO ข้อมูลต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และ ทันต่อเวลา เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและการปฏิบัติงาน รวมถึงสามารถรายงานปัญหา ความเสี่ยง หรือข้อบกพร่องของ ระบบควบคุมภายในได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลต่อความโปร่งใสและความรับผิดชอบของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับพัทธ์ธีรา จิระอุดม สาโรจน์ (2568) งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอิทธิพลของการควบคุมภายในของ COSO ต่อประสิทธิภาพ การดำเนินงานของเทศบาลนครสมุทรปราการ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณกับบุคลากรจำนวน 244 คน ผ่านแบบสอบถามและวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของ COSO โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรม การควบคุม ($\bar{x} = 4.41$) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมของการควบคุม ($\bar{x} = 4.29$) ระดับความ คิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) องค์ประกอบที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ ปริมาณงาน ($\bar{x} = 4.34$) รองลงมาคือ คุณภาพของงาน ($\bar{x} = 4.33$) อิทธิพลของการควบคุมภายในของ COSO ต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน พบว่า สภาพแวดล้อมของการควบคุม และกิจกรรม การควบคุม ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ต่อประสิทธิภาพการทำงาน

8. การควบคุมภายใน ด้านการติดตามและประเมินผล ในด้านการควบคุมภายในส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการเงินและบัญชี ได้แก่ ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านคุณภาพของงาน และด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายและ ความคุ้มค่า และความคุ้มค่า โดย ด้านการติดตามและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่หน่วยงานราชการใช้ในการประเมินคุณภาพ และประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ตามแนวคิด COSO การติดตามอาจดำเนินการผ่านการประเมิน ตนเอง การตรวจสอบภายใน การประเมินผลการปฏิบัติงาน หรือการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก ผลการติดตามและประเมินผล จะถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของระบบควบคุมภายใน พัฒนาระบบการทำงาน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของ การบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของนโยบายและสภาพแวดล้อมในปัจจุบันซึ่งสอดคล้องกับเบญญาภา วงศ์กองแก้ว (2565) ได้ศึกษาศักยภาพการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในภาคเหนือตอนล่าง พบว่า การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิด COSO และ

การจัดการความเสี่ยงส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานของรัฐ บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านกิจกรรมการควบคุมและการจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา คือ ด้านกิจกรรมการควบคุม และการจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า คือ ด้านการติดตามและการประเมินผล

4) ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารในองค์กร การปฏิบัติตาม กฎหมาย และข้อบังคับ คือ ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการติดตามและการประเมินผล ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานของรัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมควบคุม ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ มีได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านความรู้ทางบัญชีเพียงประการเดียว เนื่องจากความรู้ทางบัญชีโดยตรงไม่ส่งผลต่อความถูกต้องตามระเบียบและข้อกฎหมาย หากแต่มีรากฐานสำคัญจากปัจจัยด้านจริยธรรมและระบบสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นตัวแปรหลักที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในทุกมิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในด้านความถูกต้อง ทันเวลา คุณภาพ และความคุ้มค่าต้นทุน สะท้อนให้เห็นว่าการหล่อหลอมหลักธรรมาภิบาลควบคู่กับการจัดวางระบบสื่อสารข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ เป็นกลไกสำคัญในการลดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดทางการคลัง นอกเหนือจากนี้ แม้เทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยส่งเสริมความรวดเร็วและควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมาย แต่กลับไม่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของงานโดยตรง แสดงให้เห็นว่าระบบเทคโนโลยีทำหน้าที่เป็นเพียงเครื่องมือควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน แต่คุณภาพของเนื้อชิ้นงานยังคงต้องพึ่งพาความรับผิดชอบและศักยภาพของบุคลากรเป็นหลัก ดังนั้น การยกระดับระบบการบริหารงานคลังภาครัฐควรมุ่งเน้นการบูรณาการระบบการควบคุมภายในที่ตรงจุด ร่วมกับการเสริมสร้างจริยธรรมและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่บุคลากร เพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความคุ้มค่าและโปร่งใสอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ควร มีการเพิ่มตัวแปรด้านความพร้อมในการปรับตัวทางเทคโนโลยีของบุคลากร (Technology Readiness) หรือศึกษาอุปสรรคในการใช้งานระบบ GFMIS ในมุมมองของความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อให้การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมีความยั่งยืนและสอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs

1.2 ควรมีการศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยด้านทัศนคติ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และความเครียดจากภาระงานของบุคลากร ว่ามีส่วนแทรกแซงหรือสนับสนุนกลไกการควบคุมภายในอย่างไร เพื่อสร้างแบบจำลองเชิงสาเหตุ ที่สะท้อนมิติของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ร่วมกับระบบงานการเงินภาครัฐได้อย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในครั้งต่อไป

ควรพิจารณาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ร่วมด้วย เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม กับกลุ่มผู้บริหารระดับสูง หัวหน้างาน หรือผู้เชี่ยวชาญจากกรมบัญชีกลาง เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สามารถนำไปปรับปรุงโครงสร้างระบบการคลัง ภาครัฐได้อย่างเป็นรูปธรรมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการคลัง. (2561). *หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561*. สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2569, จาก <https://audit.ops.moc.go.th/th/content/category/detail/id/3304/iid/10492>
- แกวทิพย์ วงษ์ไทยผดุง. (2565). *อิทธิพลของการควบคุมภายในและการตรวจสอบทางการเงินและการบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์*. (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต). คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม: กรุงเทพมหานคร.
- ธนศักดิ์ กุศลสร้าง. (2564). *ปัจจัยการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีและผลการดำเนินงานขององค์กรในภาคตะวันตกของประเทศไทย*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโท). มหาวิทยาลัยศรีปทุม: กรุงเทพมหานคร.
- เบญญาภา วงศ์ทองแก้ว. (2567). *การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในภาคเหนือตอนล่าง*. (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม: กรุงเทพมหานคร.
- พัทธ์ธีรา จิรอุดมสาโรจน์. (2568). *อิทธิพลของการควบคุมภายในที่ดีต่อประสิทธิภาพการทำงานของเทศบาลนครสมุทรปราการ*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 17(1), 64.
- ยุทธพงษ์ ขาวสำอาด. (2566). *สมรรถนะและทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสำนักงานการเงินของกองทัพบก*. (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต). คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม: กรุงเทพมหานคร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2564). *ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน*. เล่ม 138 ตอนพิเศษ 109 ง, หน้า 8-10.
- รวาพร คำเดชศักดิ์. (2564). *ผลกระทบของการควบคุมภายในที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโท). มหาวิทยาลัยศรีปทุม: กรุงเทพมหานคร.
- วิไลรัตน์ เพ็ชรหึง. (2564). *สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี และการตรวจสอบภายในภาคราชการที่มีผลต่อคุณภาพการประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต). คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม: กรุงเทพมหานคร.
- ศุธิชา คำเนตร. (2564). *ผลกระทบของสมรรถนะการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพทางการเงินและบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม*. (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต). คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม: กรุงเทพมหานคร.
- Taro Yamane. (1973). *Statistic: An introductory and lysis*. (2th ed.). New York: Harpar and row.